

ฉลาก

- **ฉลาก** คือ การแสดงรายละเอียดข้อมูลของผลิตภัณฑ์ลงบนบรรจุภัณฑ์ ฉลากที่ดีควรระบุข้อมูลต่อไปนี้
 - ชื่อตราสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์
 - ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์
 - วิธีการใช้ผลิตภัณฑ์
 - ข้อควรระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์
 - ชื่อผู้ผลิต
 - วัน เดือน ปีที่ผลิต / วันหมดอายุ

รูปที่ 1 ตัวอย่างของฉลากที่มีข้อมูลครบถ้วน

ที่มา : <http://www.cpfworldwide.com/th/sustainability/commitment/>

- **ความสำคัญ**

ฉลากบนบรรจุภัณฑ์เป็นวิธีที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผลิตภัณฑ์กับผู้บริโภค เพื่อแจ้งข้อมูลโภชนาการ น้ำหนักสุทธิ วิธีการใช้สินค้า และอื่น ๆ ฉลากทำหน้าที่เป็นพนักงานขายเงียบผ่านการสร้าง ตราสินค้าที่โดดเด่น อำนวยความสะดวกโดยการระบุรหัสสินค้าสากล (UPC) ปัจจุบันบรรจุภัณฑ์กระดาษ โลหะและพลาสติกนิยมใช้มากขึ้น ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ต้องการฉลาก

รูปที่ 2 ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์กระดาษ โลหะ พลาสติก และรหัสสินค้าสากล UPC

ที่มา <http://www.inherit.co.th/products.php?Mnu=products&Smnu=07&Cmnu=0701>

<http://www.packagingbenny.siam.im/unittwo.html>

- ชนิดของฉลาก

- ฉลากที่ติดด้วยกาว (GLUED-ON LABELS)

ฉลากประเภทนี้ติดตั้งใช้กาวที่มีความชื้น จึงต้องประกอบด้วยกระดาษเป็นองค์ประกอบหลัก ดีพิมพ์และตัดให้ได้ขนาดตามต้องการ กระดาษสามารถดูดความชื้นจากกาวได้ดี แต่ต้องใช้ความเร็วในการติด เนื่องจากขวดแก้วและขวดพลาสติกสามารถติดกับกระดาษได้ดี ในขณะที่กระดาษยังเปียกอยู่ ในโรงงานอุตสาหกรรมการติดฉลากกับบรรจุภัณฑ์ด้วยกาวสามารถทำได้โดยใช้โปรแกรม ฉลากประเภทนี้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหาร และเครื่องดื่ม เช่น เบียร์ น้ำอัดลม ไวน์ และอาหารกระป๋อง

รูปที่ 3 ขวดแก้ว ขวดพลาสติกและอาหารกระป๋อง ที่ติดฉลากกระดาษด้วยกาว

ที่มา http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1254471668&catid=06

<http://www.bigc.co.th/food-beverages/dry-food/cooking-ingredients/soy-sauce/healthy-boy-black-sauce-orange-label-940-g.html>

<https://www.google.co.th/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKewiXheG4qbvKAhWJJ5QKHdeADgoQjB0IBg&url=http%3A%2F%2Fhealthmeplease.com%2F>

○ ฉลากที่ติดด้วยตนเอง (SELF-ADHESIVE) (ไวต่อแรงกด)

ฉลากเหล่านี้ทำจากกระดาษ พลาสติกหรือลูมินียมพอยด์เคลือบกระดาษหรือพลาสติก สามารถใช้วัสดุได้หลากหลาย มาพร้อมกับกาวเคลือบอยู่บนด้านที่ไม่มีกาวพิมพ์ข้อมูล และติดอยู่บนกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง การใช้งานคือดึงฉลากออกจากกระดาษ เมื่อดึงกระดาษออกนำด้านที่เคลือบกาวติดบนภาชนะ ที่ต้องการ โดยใช้แรงกดทำให้ติดแน่นขึ้น การใช้งานแบบเดียวกับการติดสติ๊กเกอร์

รูปที่ 4 ฉลากที่ติดด้วยตนเองและบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ติดฉลากแบบไม่ต้องใช้กาวแบบเปียก

ที่มา <http://www.rklabels.com/labels.htm>

○ การพิมพ์ฉลากในแม่พิมพ์ (IN-MOLD LABELS)

การติดฉลากในแม่พิมพ์เป็นเทคนิคที่ใช้ในการตกแต่งทั่วโลก การติดฉลากนี้ใช้แม่พิมพ์เช่นเดียวกับการทำภาชนะบรรจุ ด้วยการใส่แม่พิมพ์ หรือเทคนิคเทอร์โมฟอร์ม ฉลากที่พิมพ์สามารถนำไปใช้กับภาชนะบรรจุและฝาปิด

- ปัจจุบันฉลากดังกล่าวเป็นที่นิยมประมาณครึ่งหนึ่งของตลาด ทำด้วยฟิล์มพลาสติกรูปแบบต่างๆ พลาสติกมักทำมาจาก HDPE / LDPE ที่ laminate กัน
- วิธีการนี้ต้องใช้ความร้อนและความชื้น แต่ทนต่อสารเคมีมากกว่าฉลากที่ทำจากกระดาษ ประโยชน์ที่สำคัญของฉลากประเภทนี้คือ เหมาะกับการตกแต่งบรรจุภัณฑ์ที่มีข้อกำหนด "ไม่ให้มีการติดฉลาก" สามารถทำได้โดยการผสมผสานฉลากเข้าไปในผนังของภาชนะวัสดุเป็นการพิมพ์ฉลากในระหว่างการขึ้นรูปแต่ต้องใช้กับภาชนะที่สามารถทนต่อความร้อนของกระบวนการได้
- ถ้าใช้วัสดุที่ไม่สามารถทนต่อความร้อนในกระบวนการได้ ทำให้ผิวของวัสดุเกิดความเสียหายหรือยุบคล้ายๆเปลือกส้มได้

รูปที่ 5 การพิมพ์ฉลากในแม่พิมพ์บนหลอดพลาสติก

ที่มา : <https://www.thewholepkg.com/blog/advancements-in-tube-labeling-and-decorations>

○ ฉลากหด (SLEEVE LABELS หรือ shrink film)

- ฉลากหด มีข้อจำกัดเกี่ยวกับรูปร่างของภาชนะน้อย เหมาะกับขวดแก้ว ขวดพลาสติก และกระป๋องโลหะ สามารถหดตัว ยึดรอบ และเปลี่ยนแปลงตามรูปร่างภาชนะที่ซบซ้อนได้ (รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงนาฬิกาทราย)
- โดยทั่วไปมักทำจากฟิล์มพลาสติกที่หดตัวได้เมื่อให้ความร้อน พีวีซีหรือ PS เป็นวัสดุที่หดตัวได้มากที่สุด ใช้งานและออกแบบได้หลากหลาย มักถูกนำมาใช้กับขวด PET ง่ายต่อตกแต่ง รวมทั้งการปิดซีลฝา วัสดุอื่นๆเช่น PVC, OPP, OPS และโดยทั่วไปจะมีความหนา 50 ไมครอน
- โดยส่วนมากร้อยละการหดตัวของวัสดุอยู่ในช่วง 65-70% การนำมาใช้จึงต้องพิจารณาถึงความผิดเพี้ยนในการพิมพ์ด้วย

รูปที่ 6 ฉลากหดบนภาชนะพลาสติกหลายรูปทรง

ที่มา : <http://www.cpcpackaging.com/products/cpc-cartons.html>

- ฉลากโฮโลแกรม (HOLOGRAPHIC LABELS)
- อากาศยวเบนของแสง ทำให้เห็นเป็นภาพสามมิติ โดยภาพที่เห็นมีความหลากหลายและซับซ้อนเมื่อแสงตกกระทบมักมองเห็นเป็นสีรุ้ง แตกต่างจากภาพทั่วไปที่สามารถมองเห็นได้แค่สองมิติ
- ทำให้เกิดความสวยงาม ดึงดูดความสนใจ เพิ่มมูลค่าสินค้า นิยมใช้ ป้องกันการปลอมแปลงเอกสารสำคัญเช่น บัตรเครดิต พาสปอร์ต และวีซ่า เนื่องจากไม่สามารถปลอมแปลงด้วยเครื่องถ่ายเอกสารได้
- แต่ไม่นิยมใช้กับฉลากบนบรรจุภัณฑ์ที่บรรจุอาหารเนื่องจาก อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากฉลากไปสู่อาหารสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่มีการพิมพ์ฉลากลงไปโดยตรงหากมีการพิมพ์แบบโฮโลแกรมลงบนผิวของฉลากโดยตรงต้องทำการเคลือบทับด้วยแลกเกอร์เพื่อป้องกันการหลุดลอกออก
- ฉลากโฮโลแกรม นิยมใช้ PET เป็นสารตั้งต้นมากที่สุด แต่ OPP, PVC และกระดาษสามารถผลิตฉลากโฮโลแกรมได้เช่นกัน

รูปที่ 7 ฉลากโฮโลแกรม

ที่มา: http://www.alibaba.com/product-detail/HOLOGRAPHIC-VOID-LABELS-FOR-RUSSIA_50014977180.html

<http://www.thaiprasertlabels.com/eng/index.php/print-capabilities/120-foil-and-hologram>

เอกสารอ้างอิง

ยุพาวดี สมบูรณ์กุลตรา, มปป.สินค้าและป้ายฉลาก. แหล่งที่มา

<http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sms/market/Unit4/MENUUNIT4.htm>, 21 มกราคม 2559.

สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย, 2553. กระบวนการพิมพ์ฉลากบนหลอดนิตยาที่กำลังขึ้นรูปในแม่พิมพ์

,<http://plastic.oie.go.th/ReadArticle.aspx?id=4771>, 21 มกราคม 2559.

บริษัท มัลติแอนด์มีเดีย, มปป. สติกเกอร์โฮโลแกรม / hologram ที่มา www.multiadmedia.net/

Robertson, G. L. (2012). Food packaging: principles and practice. CRC press.